

Tertialrapport 2 Jan-Aug

Barn- och utbildningsförvaltningen

Tertialrapport 2 Jan-Aug

Status: Påbörjad Rapportperiod: 2026-08-31 Organisation: Barn- och utbildningsförvaltningen

Innehåll

1	Årets verksamhet.....	3
2	Uppföljning av prioriterade mål.....	4
3	God ekonomi	7
3.1	Driftsuppföljning (tkr)	7
3.2	Investeringsuppföljning (tkr)	8
4	Medarbetarkapital	9
4.1	Sjukfrånvaro.....	9
4.2	Personalomsättning	10
4.3	Personalsammansättning.....	10
4.4	Tidsanvändning.....	11
5	Agenda 2030 utifrån grunduppdraget	12
6	Fortsatt verksamhet	14

1 Årets verksamhet

Sammantaget präglas året av god ekonomisk och organisatorisk kontroll samtidigt som de pedagogiska resultaten fortsatt visar en hög måluppfyllelse. Analysen pekar dock på behov av fortsatt fokus på skolnärvaro, motivation, språk- och matematikutveckling samt insatser för elever i riskzonen.

Skolornas samlade resultat visar att en stor majoritet av eleverna når kunskapskraven. Särskilt positiva resultat ses i lågstadiet samt i engelska på högstadiet. Samtidigt kvarstår utmaningar i svenska och engelska på mellanstadiet samt i matematik på högstadiet. Analysen visar även ett tydligt samband mellan ökande frånvaro och lägre måluppfyllelse. Det fortsatta utvecklingsarbetet behöver därför fokusera på stärkt skolnärvaro, tidiga stödinsatser, språk- och matematikutveckling samt åtgärder som ökar elevernas motivation och delaktighet i undervisningen. Arbetet för ökad närvaro och högre måluppfyllelse tar sin början redan i förskolan, där fokus ligger på att skapa tillgängliga lärmiljöer som möter barns olika behov och förutsättningar. Genom tidiga insatser, inkluderande arbetssätt och en stark grund för språk-, kommunikations- och matematikutveckling läggs förutsättningar för ett fortsatt lärande genom hela utbildningskedjan.

2 Uppföljning av prioriterade mål

Nämnden har i sin verksamhetsplan beslutat om prioriterade mål inom ramen för sitt grunduppdrag. De prioriterade målen anger vad nämnden vill uppnå under verksamhetsåret för att utveckla och förbättra sin verksamhet.

Resurser ska fördelas och användas effektivt utifrån verksamheternas behov, för att skapa goda förutsättningar för lärande till alla barn och elever

Trend

Förvaltningen visar totalt sett ett överskott på ca 1,2 % vilket främst beror på färre elever än budgeterat. Verksamheterna har en god budgetföljksamhet och kännedom om hur resursfördelningen påverkar förutsättningarna gällande ekonomi och budget.

En ny satsning är att avsätta delar av budgeten för uppbyggnaden av en kommande resursenhet, i syfte att bättre möta elever med mer omfattande stödbehov

Resurser används i hög utsträckning utifrån barn och elevers individuella behov, där riktade stödsatser beslutas efter gedigna pedagogiska och organisatoriska utredningar. Även statsbidrag fördelas i allt större utsträckning utifrån barns, elevers och verksamheternas behov. När statsbidrag tilldelas förvaltningen som en samlad ram, görs prioriteringar lokalt för att säkerställa att resurserna används där de bedöms ge störst nytta och effekt för barn och elever. Sammantaget sker en tydlig förskjutning mot en allt mer behovsstyrd resursfördelning med fokus på individnivå, vilket skapar goda förutsättningar för lärande för alla barn och elever.

Varje enhet arbetar aktivt och systematiskt för att skapa tillgängliga lärmiljöer och tillgänglighet för alla barn och elever

Trend

Arbetet med att skapa tillgängliga lärmiljöer har bedrivits aktivt och systematiskt genom en bred kommunövergripande fortbildningssatsning som framgångsrikt har stärkt personalens förståelse för den fysiska lärmiljön. Det görs medvetna anpassningar i elevernas lärmiljöer för att skapa goda förutsättningar för lärande. Utvärderingarna visar på ett fortsatt betydande behov av att förbättra ljudmiljön och ventilationen, samt att utveckla trånga tamburer, röriga korridorer och otrygga omklädningsrum. Inför läsåret 26/27 fokuserar det fortsatta arbetet på en pedagogiskt tillgänglig lärmiljö och undervisningsskicklighet. En pedagogiskt tillgänglig lärmiljö skapar förutsättningar för lärandet genom exempelvis tydliggörande pedagogik, medvetet val av varierade arbetsmetoder, stödstrukturer samt visuellt bildstöd. Detta arbete är också en viktig del för ökad trygghet och studiero på gruppnivå.

Familjecentralen:

Förutsättningarna för nära och god samverkan/samordnade insatser mellan verksamheterna på Familjecentralen saknas, då Kvinnohälsovården och Barnhälsovården är utlokaliserade till olika platser i Jönköping dit Habos familjer är hänvisade. Målet att alla familjer ska ha en närhet och lättillgänglig plats att mötas och få stöd på, är idag splittrad.

Skapa förutsättningar för ett hållbart ledarskap och kultur för lärande som möjliggör pedagogiskt ledarskap och långsiktig skolutveckling

Trend

↗

För att stärka förutsättningarna för ett hållbart ledarskap har förvaltningen under året genomfört riktade utvecklingsinsatser för skolledare med fokus på arbetsmiljö, ledarskap och hantering av komplexa personal- och verksamhetsfrågor. Insatserna har varit uppskattade och medarbetarenkäten visar att rektorerna upplever att insatserna bidrar till ett mer hållbart chefsuppdrag. Arbetet fortsätter kommande läsår som en del av förvaltningens utvecklingsarbete.

Efter några år med förändringar i skolledargruppen är det positivt att samtliga skolledare valt att kvarstå i sina uppdrag inför kommande läsår. Det skapar kontinuitet i verksamheterna och stärker förutsättningarna för långsiktig skolutveckling. Under året har även en särskild lönesatsning för skolledare genomförts, vilken har mottagits positivt och bidragit till att stärka skolledarnas villkor.

Inom ramen för budgetarbetet har behovet av att på sikt stärka ledningsorganisationen på högstadiet identifierats. Syftet är att skapa bättre förutsättningar för pedagogiskt ledarskap, systematiskt kvalitetsarbete och fortsatt utveckling av undervisningens kvalitet.

Höjd måluppfyllelse och minskad problematisk skolfrånvaro

Trend

→

Under perioden har de pedagogiska resultaten för läsåret 2025/26 sammanställts och analyserats. Resultaten visar sammantaget en fortsatt hög måluppfyllelse i grundskolan. Särskilt positiva resultat återfinns i lågstadiet där måluppfyllelsen uppgår till 86,6 procent i svenska/svenska som andraspråk, 90,7 procent i matematik och 98,0 procent i engelska. Detta indikerar att det tidiga förebyggande arbetet och de stödinsatser som genomförs i de yngre åldrarna ger god effekt.

Analysen visar samtidigt att mellanstadiet fortsatt är det område där de största utmaningarna återfinns. Måluppfyllelsen i årskurs 4–6 uppgår till 81,0 procent i svenska/svenska som andraspråk och 84,2 procent i engelska, vilket är lägre än både

lågstadiet och högstadiets resultat. Matematikresultaten är relativt stabila men visar även där ett visst tapp jämfört med de yngre årskurserna.

På högstadiet är resultaten överlag stabila. Måluppfyllelsen uppgår till 90,3 procent i svenska/svenska som andraspråk och 91,6 procent i engelska. Matematik är fortsatt det ämne där störst andel elever riskerar att inte nå kunskapskraven, med en måluppfyllelse om 84,7 procent.

Resultatanalysen visar även att pojkar i högre grad än flickor återfinns bland de elever som inte når kunskapskraven, särskilt inom svenska och engelska. Detta är ett mönster som återkommer över flera årskurser och som kommer att vara en viktig del i skolornas fortsatta utvecklingsarbete.

En tydlig iakttagelse i analysen är sambandet mellan skolnärvaro och studieresultat. Frånvaron ökar successivt genom skolåren och är högst på högstadiet. I årskurs 9 har exempelvis 55 elever en frånvaro över 15 procent och 21 elever en frånvaro över 25 procent. Samtidigt återfinns de lägsta resultaten främst i de elevgrupper där frånvaron är som störst. Även antalet elever med mycket hög frånvaro, över 40 procent, är fortsatt bekymmersamt. Analysen stärker därmed bilden av att ett systematiskt närvaroarbeta är en avgörande faktor för att öka måluppfyllelsen.

Enkäterna visar att eleverna fortsatt upplever en hög grad av trygghet i skolan, vilket är en viktig grund för lärande och utveckling. Samtidigt syns en nedåtgående trend i elevernas upplevelse av motivation och intresse för skolarbetet i de högre årskurserna. Detta kommer att behöva mötas genom fortsatt utveckling av undervisning, studiero och elevdelaktighet.

3 God ekonomi

Det ekonomiska utfallet och prognosen redovisas uppdelat på drift och investering. Uppföljningen av driften redovisas per verksamhet medan investeringarna redovisas totalt för förvaltningen/nämnden. I kommentarerna beskrivs de väsentliga avvikelserna.

3.1 Driftsuppföljning (tkr)

Verksamhet/enhet	Budget helår	Utfall tom augusti	Prognos helår	Avvikelse Budget- Prognos
Nämnd, administration	14 287	8 250	13 387	900
Förskola/Familjedaghem	141 849	94 871	141 849	0
Fritidshem	36 410	23 310	35 410	1 000
F-klass/Grundskola	268 521	171 534	266 021	2 500
Anp. Grundskola	22 823	15 136	22 423	400
Gymnasieskola	83 046	53 103	80 546	2 500
Anp. Gymnasieskola	7 288	4 115	6 588	700
Vuxenutbildning	1 229	1 182	2 479	-1 250
Kulturskola	6 853	4 663	6 853	0
Total	582 306	376 164	575 556	6 750

3.1.1 Kommentar till driftsuppföljning

Delårsrapporten visar ett utfall per augusti månad om 575 556 tkr vilket ger en positiv budgetavvikelse på 10 368 tkr. Prognos gällande verksamhetsåret 2026 är bedömd till ett överskott om 6 750 tkr. Bedömningen är att samtliga verksamheter exklusive vuxenutbildningen kommer visa på en budget i balans alternativt ett överskott vid årets slut. Den prognosticerade avvikelsen motsvarar 1,2 % av förvaltningens budgetram.

De positiva avvikelserna som prognosticeras inom gymnasieskolan och den anpassade gymnasieskolan beror främst på färre elever jämfört med budgeterat antal. Fritidshem och grundskola bedöms inte kunna förbruka sina personalbudgetar fullt ut och därmed förväntas verksamheterna visa på positiva avvikelser. Den anpassade grundskolan har färre elever jämfört med budgeterat och förbrukar genom detta inte sin budget under året.

Vuxenutbildningen har i flera år uppvisat underskott och förväntas göra det även 2026. Prognos är baserad på vårterminens kostnader och antal elever.

Sammantaget visar barn- och utbildningsförvaltningen på ett bra ekonomiskt resultat vid delåret, verksamheterna uppvisar en god ekonomistyrning per augusti och prognosen är att detta håller i sig under resterande del av 2026.

3.2 Investeringsuppföljning (tkr)

Verksamhet/enhet	Budget helår	Utfall tom augusti	Prognos helår	Avvikelse Budget- Prognos
BUN	1 949	1 115	1 949	0

3.2.1 Kommentar till investeringsuppföljning

Barn- och utbildningsförvaltningen har per augusti ett utfall om 1 115 tkr gällande investeringar. Projekt som pågår är bland annat inventarier till den anpassade grundskolan och uppstart av kommunens resursenhet. Projekt som kommer påbörjas under hösten är upprustning av utemiljöer på Hagabodaskolan. Resterande del av förvaltningens investeringar består främst av reinvesteringar gällande äldre inventarier och digital utrustning som löpande byts ut.

4 Medarbetarkapital

Habo kommun har tagit fram ett antal nyckeltal inom området medarbetarkapital som bedöms viktiga att följa upp regelbundet. Dessa nyckeltal analyseras i fyra områden; *sjukfrånvaro*, *personalomsättning*, *personalsammansättning* och *tidsanvändning*. Samtliga nyckeltal redovisas ackumulerade från årets början till och med månaden före rapporteringsmånaden, pga eftersläpning i löneuppgifter. (Dvs för tertial 1 redovisas nyckeltal för perioden jan-mars).

4.1 Sjukfrånvaro

	Sjukfrv 1- 14 % ack Jan - Jul 2026	Sjukfrv 15+ % ack Jan - Jul 2026
Alla åldrar	2.0%	1.6%

Ingen större förändring jämfört med årets första kvartal då korttidssjukskrivningen uppgick till 3% och långtidssjukskrivningen till 1,8%

Föregående år var siffran 2,5% korttidssjukskrivning och 2,5% för långtidssjukskrivning samma mätperiod .

Den totala sjukfrånvaron uppgår till 3,6% under mätperioden för hela Barn- och utbildningsförvaltningen. Samma period förra året låg den totala sjukfrånvaron på 5% 2024 på 4,20% på 4,86% år 2023 och år 2022 på 5,77%

Grundskolan total sjukfrånvaro 2,7 % (2025 =3,6%) (2024 = 3,45 %) (2023 = 3,6%) (2022= 5,28%)

Fritidshem total sjukfrånvaro 3,3% (2025 =4,3%) (2024= 4,01%) (2023= 4,25%) (2022= 4,79%)

Förskolan totala sjukfrånvaro 5,1% (2025= 7,9%)(2024= 6,16%) (2023= 7,76 %) (2022= 7,60%)

Samtliga verksamheter har lägre sjukskrivningstal än tidigare år.

4.2 Personalomsättning

	2025	2026
Externa avgångar	-17	-24
Omsättning externt (%)	3.66%	5.20%

Grundskola 12

Anpassad grundskola 2

Förskola 5

Fritidshem 2

Förvaltningsövergripande 3

utav dessa är 4 pensionsavgångar

Ingen skola eller förskola har högre omsättning än någon annan.

4.3 Personalsammansättning

	2023	2024	2025	2026
Antal tillsvidareanställda månadslönade	456	463	469	469
Antal visstidsanställda månadslönade	37	36	40	42

	Antal årsarbetare enl. ÖK	Genomsn. syss.grad, (%)
Tillsvidare	456.4	97.31%

Enligt skollag får endast behöriga pedagoger tillsvidareanställas. Vår höga andel behörig personal gör att siffran för visstidsanställda ligger på låg nivå.

4.4 Tidsanvändning

	Timmar Jan - Jul 2025	Timmar Jan - Jul 2026
A ARBETAD TID	373 837.2	384 965.4
5 ÖVERTID	1 043.9	932.4
B FRÅNVARO	191 613.4	188 900.1

	2025	2026
Arbetad tid utförd av tillsvidareanställda månadsavlönade, andel (%)	84.2%	82.4%
Arbetad tid utförd av visstidsanställda månadsavlönade, andel (%)	10.6%	11.6%
Arbetad tid utförd av visstidsanställda timavlönade, andel (%)	5.2%	6.1%

5 Agenda 2030 utifrån grunduppdraget

Kommunen har ett långsiktigt ansvar att främja en hållbar samhällsutveckling och skapa goda livsvillkor för alla invånare. Detta ansvar omfattar både de globala målen i Agenda 2030 och ett aktivt arbete för att säkerställa en hållbar och hälsosam miljö på lokal nivå.

Nämnden har identifierat att grunduppdraget relaterar till följande mål inom Agenda 2030:

Hållbarhetsmål - Agenda 2030

3 - God hälsa och välbefinnande

4 - God utbildning för alla

8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

10 - Minskad ojämlikhet

För vart och ett av målen har förvaltningen tagit fram aktiviteter som ryms inom grunduppdraget och som ger effekt på kommunens gemensamma hållbarhetsarbete inom Agenda 2030.

Aktivitet	Status	Färdiggrad
3 - God hälsa och välbefinnande		
Hälsosamtal		
4 - God utbildning för alla		
Tillgängliga lärmiljöer		
8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt		
Uppsökande verksamhet för att öka sysselsättning för ungdomar 16-20 år		
10 - Minskad ojämlikhet		
Motverka skillnader mellan pojkar och flickor gällande betyg		

3: God hälsa och välbefinnande. (Hälsosamtal): Sammantaget visar resultaten att eleverna i årskurs 4 i Habo i stor utsträckning har en god hälsa, trivs i skolan och har stödjande relationer. Utvecklingsområden som framträder är:

* Studiero i klassrummet * Balans kring skärmtid * Ökad förståelse och hantering av stress * Fortsatt arbete med sömn och återhämtning

Det förebyggande och hälsofrämjande arbetet bör fortsatt fokusera på att stärka elevernas strategier för balans i vardagen samt att samverka med vårdnadshavare kring levnadsvanor och skärmanvändning.

Årskurs 7 uppvisar generellt en god hälsa och trivsel men står inför utmaningar kopplade till skolmiljö, stress och levnadsvanor. För att skapa hållbara förbättringar krävs ett långsiktigt och samordnat arbete där elevhälsa, pedagoger och skolläring tar ett gemensamt ansvar.

4: God utbildning för alla (Tillgängliga lärmiljöer) En styrka med ett gemensamt prioriterat målarbete och fokus inom BUN:s verksamheter gällande tillgängliga lärmiljöer och ökad tillgänglighet. SKA-arbetet i förskola och grundskola inriktas i nuläget på pedagogiskt tillgängliga lärmiljöer, där barns lärande och utveckling följs upp för varje barn redan från förskolan.

8: Andständiga arbetsvillkor och ekonoisk tillväxt (Ungdomscoach): N18741 Personer i kommunens aktivitetsansvar, andel (%) av inv 16-19 år Ökat antal ungdomar i målgruppen (en ökning från 8,5% 2024 till 9,2% 2025 innebär i praktiken en ökning motsvarande ca 10-15 st) Aktivitetskrav inom socialtjänsten förväntas "spilla över" positivt på målgruppen, det kan bidra till ökad aktivitetsnivå för målgruppen. Riktade insatser görs i förebyggande syfte gällande KAA genom arbete som sker i samverkan med socialtjänst och fritidsverksamhet samt åk 7-9. En styrka i Habo: jobba förebyggande (14-15 åringar) för att minska antalet ungdomar som är i riskzonen för KAA. Viktigt i det fortsatta uppdraget som ungdomscoach tänka vidare kring hur rollen kan kopplas till tidiga förebyggande syfte

10: Minskad ojämlikhet (skillnader pojkar flickor betyg)

Trend är att flickor presterar generellt högre än pojkar i nästan samtliga ämnen, både nationellt och i Habo. Skillnader mellan flickors och pojkars resultat har minskat (nationellt och i Habo), dock baserat på att flickors resultat sjunker. Skolnärvaro är en mycket viktig faktor för stödsatser och betyg. Ofta når pojkar högre betygspoäng jämför med flickor i idrott och hälsa. vt 26 syns störst skillnad i betygspoäng gällande åk 9 i ämnena bild, slöjd och hemkunskap.

N 15505:Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen) Flickor i Habo presterar mycket starkt och ligger stabilt över rikssnittet. Pojkar i Habo har haft en tydlig positiv trend de senaste åren, från 2020 och framåt har pojkar i Habo stärkt sina resultat och ligger över rikssnittet för pojkar. De senaste läsåren har skillnader mellan pojkar och flickors resultat krympt (pojkar stärkt sina resultat, flickor viss minskning i resultat). Vt 2026 ser vi viss ökad skillnad mellan pojkar och flickors medelmeritvärde åk 9 Habo.

6 Fortsatt verksamhet

Förvaltningen fortsätter förberedelserna inför de omfattande reformer och förändringar som successivt träder i kraft under de kommande åren. Under perioden har fokus legat på planering, analys av konsekvenser samt identifiering av behov kopplade till organisation, kompetensförsörjning och resursfördelning. De kommande förändringarna inom bland annat trygghet och studiero, elevhälsa, betyg och bedömning samt statlig styrning av skolans kunskapsuppdrag kommer att ställa ökade krav på verksamheten.

Den demografiska utvecklingen fortsätter att påverka förvaltningens planering. Minskande barnkullar i förskola och grundskolans yngre åldrar behöver hanteras genom en långsiktig anpassning av organisation och resurser, samtidigt som elevantalet på högstadiet ökar. Förvaltningen behöver därför fortsatt balansera effektiv resursanvändning med behovet av riktade förstärkningar inom områden där elevantal och stödbehov ökar.

Resultatanalyserna visar samtidigt att arbetet med skolnärvaro behöver ha fortsatt hög prioritet. Det finns ett tydligt samband mellan hög frånvaro och svagare kunskapsresultat, särskilt i högstadiet. Den nya resursenheten Bäckén blir därför en viktig del i det fortsatta arbetet med att stärka skolnärvaro, skapa fungerande skolgång för elever med omfattande stödbehov och öka måluppfyllelsen.

Förvaltningen fortsätter även anpassningen till det utökade ansvaret för vaccinationer inom elevhälsans medicinska insats. Uppdraget innebär förändrade arbetssätt och ett ökat behov av planering och samordning, samtidigt som elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete behöver värnas.